

SamlarNytt

utgiven av Samlarförbundet Nordstjärnan grundat 1941

Nummer 1-2016 * Medlemspris 40 kr

*SamlarNytt
i nytt format*

*Flygpionjärer på
teatern*

*Majblommor
i ny bok*

*Så blev vi
samlare*

Hjälp oss att göra SamlarNytt

till en tidning full med både spännande läsning och bra annonser!

Har du en verksamhet som skulle vara till glädje för medlemmarna att känna till?

Känner du någon som har det?

Har du världens bästa lådsystem till salu?

Känner du någon som är bra på värdering?

Säljer och köper du silversaker eller kattfiguriner?

SamlarNytts läsare letar efter saker, vill bli av med prylar och behöver hjälp med olika göromål. Kanske du kan hjälpa dem?

Annonsera i SamlarNytt!

Annonspriser 2016

Helsida	2000 kr
Baksidan	3000 kr
Sidan 2	3000 kr
Halvsida	1000 kr
1/4-sida	500 kr
1/8-sid	300 kr
1/16-sida	200 kr

(storlek liggande 60 x 22 mm)

Samtliga i färg, om så önskas.

Andra införandet av samma annons = 50% rabatt.

Lokalavdelningar har alltid 50% rabatt, liksom medlemmars annonser för privat bruk.

Allt annonsmaterial ska skickas till redaktören, epost: samlarnytt@telia.com

Materialet ska vara i reproduktionsdugligt skick och i rätt format. Ni kan bara få det som ni vill ha det, om materialet är digitalt! Har ni annonsen på papper, kontakta redaktören.

Utgivning av SamlarNytt 2016

	<i>Redaktionen bör ha materialet</i>	<i>Tidningen kommer ut cirka</i>
Nummer 2	20 mars	13 april
Nummer 3	10 maj	2 juni
Nummer 4	1 augusti	25 augusti
Nummer 5	15 september	5 oktober
Nummer 6	1 november	30 november

Ordföranden har ordet

Samlarvänner

Detta nummer av *SamlarNytt* är äntligen en tidning som kan visa vilka vi är och som förhoppningsvis inte tappas bort, som vår mindre medlemstidning har gjort hos medlemmar och ibland kommit på en lite undanskymd plats på bibliotek och företag. Ekonomiskt är det inte dyrare per år med 6 nummer av en tidning i A4-format än vårt gamla format med 8 nummer per år. Nu kan vi presentera Samlarförbundet men också era artiklar på ett fördelaktigare sätt, bilder kommer mer till sin rätt och den blir lättare att läsa genom att vi ändrar teckensnitt och storlek.

Så är det igång, vårt jubileumsår med allt vad som ska planeras. Förbundsårsmötet i Uppsala helgen 6-7-8 maj är i slutstadiet av planeringen, nu ska det ekonomiska räknas ut samt nålar beställas – ja, ni kommer att få en påse när ni kommer till Uppsala. Ni som var med förra året vet vad jag menar.

En separat inbjudan kommer i slutet av februari, där all information och prisalternativ finns, som ni behöver för ert besök till förbundsårsmötet. Vi försöker att göra helgen, och speciellt jubileumsbanketten lite festlig, bland annat kommer vi under kvällen dela ut de utmärkelser som flera medlemmar kommer att belönas med.

Tänk på att förbundsårsmötet är till för de enskilda medlemmarna och alla är välkomna. Du som inte har varit med förut och är lite blyg, jag kan berätta att jag har också varit i den situationen, det har vi alla. Och de flesta av oss kommer ihåg hur det kändes och tar lite extra hand om nykomlingar. En bra fråga att börja med är förstås alltid: *Vad samlar du på?* Och så är samtalet igång.

*Varma hälsningar
er ordförande Nicklas Vulcan*

Innehåll i nummer 1

5

Nu har vi en webbshop

6

Samlarnyheter

9

Gör som Göran – skriv i *SamlarNytt*
av Göran Ringström

10

Samlarförbundet fyller 75 år
och förbundsårsmötet går i Uppsala 6-8 maj

12

Sveriges första samlarutställning
skedde i Uppsala
av Sture Händel

13

Internetauktion utan dator – går det?
av Lars Axenfjord

14

Samlare skrev bok om Majblomman
av Kent Forss

18

Vägen till att bli samlare
av Rolf och Bengt Bergskans

22

Samlingen gjorde nytta på jobbet
av Tommy Sahlén

24

LANDET RUNT

29

Tänd-utställning på Litografiska museet

30

Hembygd i ny frimärkskatalog
av Stefan Hammarén

31

Föreningskolan

Samlarförbundet Nordstjärnan

Styrelsen

Nicklas Vulcan, ordförande
Robert Hellner, vice ordförande
Carin Hagman, kassör
Tommy Sahlén, sekreterare
Bernt Somreus, föreningsansvarig
tel 08-550 679 23, bernt.somreus@gmail.com
Lillvor Bergh, föreningsansvarig
Carina Allvar Matsson, Facebook-ansvarig

Kansliet

Kungsängsgatan 17-19, 753 22 Uppsala
Telefon 018-13 11 11. Telefontid tisdag och torsdag 10-12, 13-15. Övriga tider får man prata med telefonsvararen.
Epost: samlarforbundet@telia.com

Medlemsavgifter

2016 är medlemsavgiften 250 kr, juniormedlem 125 kr och familjemedlem 70 kronor. Ev. avgift till lokalavdelning eller sektion tillkommer.
Första året som medlem betalas ingen lokalavgift.
För att bli medlem, besök vår webbsida eller kontakta kansliet.

Kontonummer

Bankgiro 785-0167.
IBAN SE36 8000 0832 7903 3681 5212. Bankens BIC SWEDSESS.

Webbsida

www.samlarforbundet.se
Webbansvarig är SamlarNytt's redaktör
Epost: webmaster.samlarforbundet@telia.com

SamlarNytt

Redaktör är Inga-lill Cras på Idé/text i Uppsala ab, Kungsängsg. 17-19, 753 22 Uppsala
Epost: samlarnytt@telia.com
Epostadressen gäller endast material rörande Samlarnytt, skicka adressändringar till kansliet.
För ej beställt material ansvaras ej. Material som önskas åter ska vara märkt med namn och adress. För innehållet i artiklarna och publiceringsrätt till text och bilder ansvarar respektive författare.
Eftertryck förbjudet.

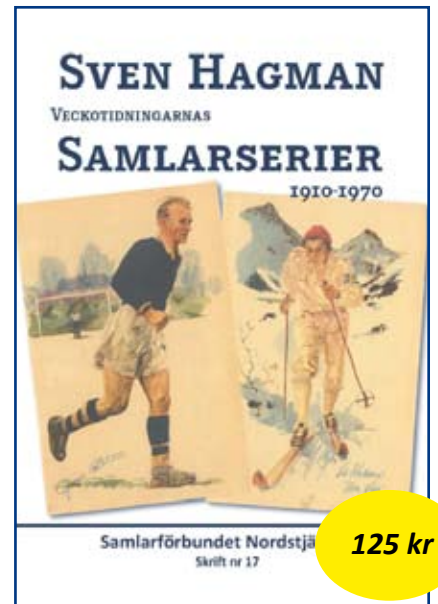
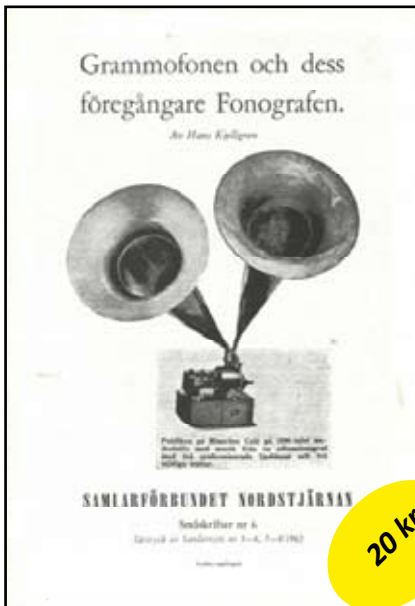
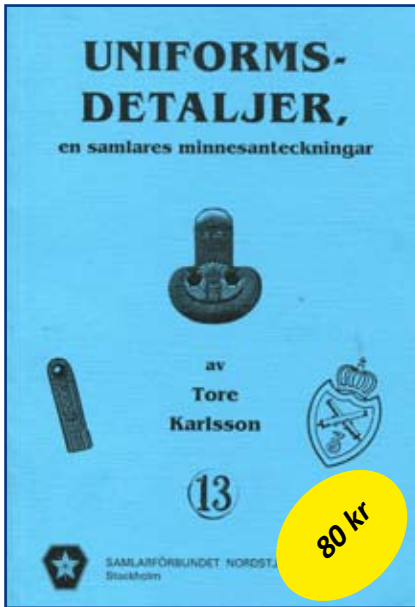
Tryck

Danagårdlitho, www.danagardlitho.se
ISSN 0036-3790

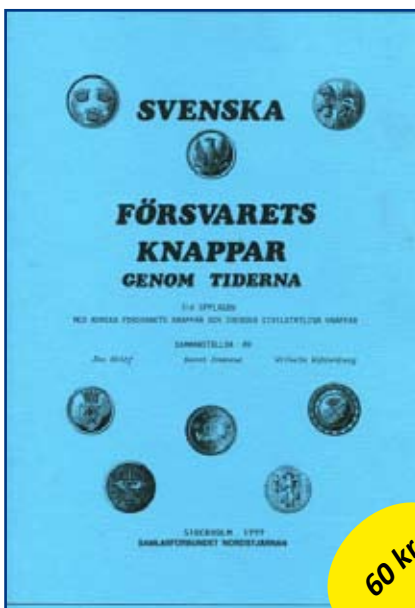
Nu har vi en webbshop!

Äntligen är shoppen på webbsidan www.samlarforbundet.se färdig. Det här är några av de saker som finns till försäljning. Titta gärna in och se vad som finns i bokväg eller för dig som vill visa att du är medlem i Samlarförbundet Nordstjärnan!

FRAKT INGÅR I ALLA PRISER PÅ WEBBSIDAN.

Berlocken med kedja kostar 65 kr, kavajmärket 70 kr och pikétröjan med jubileumstryck kostar 275 kr. Allt inklusive frakt.

Vad tycker du om det nya formatet?

Redaktionen vill *väldigt gärna* ha dina synpunkter.

Vad tycker du om tidningen? Är typsnittet lättläst, är bilderna för stora, är det för täta sidor, är det något du retar dig på, är det något du vill föreslå eller har du hittat något fel?

Alla synpunkter kommer att beaktas!

Hör av dig till redaktören Inga-lill Cras enklast via epost *samlarnytt @ telia.com* eller på hennes mobil 073-963 19 06.

Du kan också ringa kansliet, kontaktuppgifter finns på sidan 4.

30-årsjubilerande

Antik & samlarmässa

Ishallen Gylis Hudiksvall

Lördag 23 april kl 10-16
Söndag 24 april kl 10-15

Cirka 80 utställare med
Allmoge Samlarsaker Mynt
Vykort Konst Frimärken
Textilier Guld Silver Glas
Porslin Böcker m m

Inträde 20 kr

Hudiksvallsortens Samlarförening
070-224 69 29

ANNONS

Samlarmässa

Silvénska villan, Säffle

Söndagen den 3 April Kl 10.00 – 16.00

*Ett samarrangemang mellan
Samlarklubben Olof Trätälja och*

Silvénska husföreningen

Servering Inträde 20:- Lotteri

Bra parkering

Gör som Görän *

Göran Ringström

JAG HAR KOMMIT UNDERFUND MED ATT FACEBOOK kan hjälpa mig att dokumentera mina samlingar, likaså *SamlarNytt*. Jag skriver en text och så har jag information samlad. För mig är det ett bra sätt att få det gjort. Är det så att jag tror att det kan bli en artikel då skickar jag till *SamlarNytt*!

Denna gången handlar det om skiftnycklar eller äldre justerbara mutternycklar – å lite till.

Skiftnyckeln kallas "engelsk nyckel" som uppfanns 1842 av den engelska ingenjör Richard Clyburn. En annan engelsk ingenjör, Edwin Beard, är också krediterad med uppfinningen.

22 september 1885 förbättrade Enoch Harris konstruktionen och fick us patent 326 868 för hans

nyckel som tillät både bredden och vinkeln på handtagen att justeras och låsas.

Andra länder, som Danmark, Polen och Israel, kallar verktyget för en svenskt nyckel efter den svenska uppfinnaren Johan Petter Johansson som 1891 fick ett patent för en förbättrad konstruktion av skiftnyckeln som fortfarande används idag. Johanssons nyckel var en vidareutveckling av Clyburn ursprungliga skruvnyckel.

Det finns om det stämmer 830 patent på skiftnycklar, från 1832 till 2006. Den första i USA var Henry King som fick patent 25 oktober 1832.

Då det från början inte fanns någon riktig standard skickades det med verktyg för den inköpta maskinen för att kunna hantera löpande underhåll eller kunna åtgärda enklare problem

På bilden längst ner finns en gjuten äldre justerbar nyckel från 1800 talet som jag fått veta ska tillhöra en speciell traktor från USA eller England. Den går nog att härleda på märket. Jag har gjort det förut men glömt bort var jag lagt beskrivningen.

Hammaren har jag själv sett sedan jag föddes men vet faktiskt inget om den. Det finns inget märke på den att gå efter. En fråga för samlare som kanske vet något?

* skriv om din samling

Samlarförbundet fyller 75 år...

Redaktören

... och det firas i Uppsala 6-8 maj då förbundet ordnar årets förbundsårsmöte (det är inte Uppsala Samlarförening som arrangerar.)

Det kommer ett program och inbjudan i brevlådan om några veckor, men vi vill ge er en förhandstitt på stan.

Uppsala är Sveriges fjärde största stad och har lite över 200 000 invånare i kommunen, nära tre fjärdedelar av dem bor i centralorten. Centrum är ganska litet eftersom Uppsala har vuxit enormt mycket de senaste femtio åren. Istället växer det upp köpcentra i utkanterna.

Både i dessa områden och i centrum finns det antikaffärer, vintagebutiker och loppmarknader. Och på lördagsmorgnarna sätter antikvariaten upp sina bokstånd längs Fyrisån.

Också på lördagsmorgnar (till cirka kl 14) är det loppis på Vaksala torg, och på söndagar är det loppis i Fyris Park som ligger vid utfarten västerut.

De flesta secondhandställen ligger längs en och samma gata, Bergsbrunnagatan-Bolandsgatan. Här finns Korskyrkans *Ge Vidare*, Röda Korsets *Kupan*, *Erikshjälpen Second Hand*, Frälsningsarméns *Myrorna* och Livets ords *Helping Hand*. Ett så kallat stenkast därifrån, tvärs över gamla E4:an, finns kommunens *Återbruket*. I norra Uppsala finns *Stadsmissionens* fina butik.

Myrorna har två butiker i centrum, *Helping Hand* har en och så finns *Sirius loppmarknad*, *Social Ekonomi* och *Kopperativet Capella*.

De flesta butiker samkör sina öppettider och tyvärr har många av dem stängt den helgen som det ordnas förbundsårsmöte, utom möjligen lördagen. På vår webbsida finns länkar till butikerna så att ni själva kan kolla öppettiderna, för ett framtida besök!

Vad gäller antikaffärer finns till exempel *Söders Antik*, *Två Sekel*, *Gyllene Tider Antik*, *Erica Antique* m m.

De som gillar secondhandkläder kan besöka *Swappis* i Forumgallerian eller *Ruth & Raoul* i Alvar Aaltos vita hus på Sysslomansgatan.

Vad mer att rekommendera i Uppsala? Här kommer några personliga favoriter.

Annelie K choklad vid Stora Torget säljer handgjorda praliner och kvalitetschoklad.

Tyg-Centrum är en tygaffär med originalinredningen från 1940 kvar. Här kan du få service och idéer tills du vet precis vad du ska sy.

Gospelhörnan är en specialbutik för kristen musik och litteratur.

Globalen säljer mat och hantverk från "tredje världen".

Drottninggatans bokhandel är en fristående bokhandel där personalen vet vad de talar om.

I Uppsala finns dessutom specialbutiker för mat från Storbritannien, USA, Thailand, Japan och Kina.

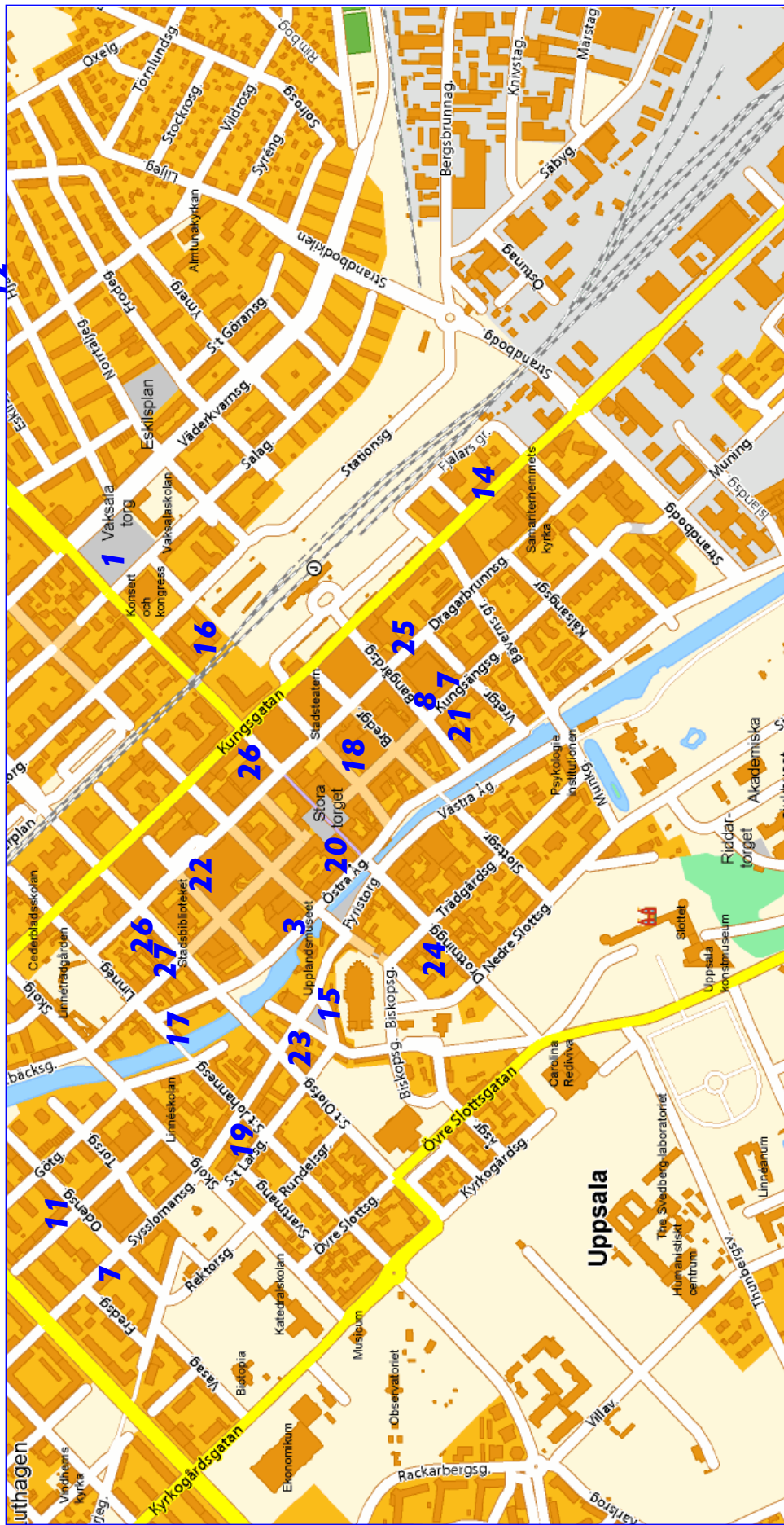
Och så finns *English Bookshop* som förutom böcker har evenemang, bland annat en bokcirkel.

och förbundsårsmötet är i Uppsala 6-8 maj

det ska vara 75 ljus...

Butiker för samlare

(det kan finnas fler)

1. Vaksala torg
2. Fyris Park
3. Bokstånd vid Fyrisån
4. Ge Vidare
5. Kupan
6. Erikshjälpen
7. Myrorna (finns flera)

8. Helping Hand (finns flera)

9. Återbruket
10. Stadsmissionen
11. Sirius loppmarknad
12. Social Ekonomi
13. Kooperativet Capella
14. Söders Antik
15. Två Sekel
16. Gyllene Tider Antik
17. Erica Antique

18. Swappis

19. Ruth & Raoul
20. Annelie K choklad
21. Tyg-Centrum
22. Gospelhörnan
23. Globalen
24. Drottninggats bokhandel
25. Röda rummets antikvariat
26. Butiker för begagnade skivor och filmer
27. English Bookshop

Några samlar- guldskrin i Uppsala

SIGTUNA SAMLARMÄSSA 2016

Antikt o Kuriosa

Lördag 16 april kl 10–16

Söndag 17 april kl 11–15

**Vilundahallen Upplands Väsby
Husarvägen 29**

**Välkommen att fynda – Allt är till salu
Söndag: Fri värdering av Bukowskis
Inträde : 50 kr gäller för båda dagarna.
Servering! Bra bussförbindelser!
Stor gratis parkering med P-skiva**

**Arrangör:
Sigtunaortens samlarförening
Tel:0704-200 551**

